

Проблеми формування інноваційних засад розвитку будівництва в Україні

Швець О.М., Інститут післядипломної освіти й дистанційного навчання (Севєродонецьке відділення)

Справи з технологічними інноваціями у нашій країні складаються не найкращим чином. За рейтингом Global Innovation Index 2010 Україна посідає 61 місце серед 132 країн. Ледь не єдиним осередком інноваційної діяльності в Україні вважаються технопарки. Але жоден із технопарків не виділяє будівництво серед головних пріоритетів своєї діяльності. Ну, і нарешті слід зазначити, що у законі «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» про будівельну галузь навіть не згадується зовсім.

Світовий досвід підкреслює, що інновації та розвиток сучасної наукової складової у будівельній галузі є актуальним і вкрай важливим. Тоді залишається питання: чому нашим будівельникам так важко похвалитися ноу-хау у своїй роботі? Відповідь така: реальні ринкові умови не спонукають їх до впровадження новітніх технологій. Не можна казати, що сучасні новобудови не відрізняються від споруд часів Хрущова. Нині застосовують матеріали з кращими характеристиками, збільшується кількість поверхів (що вимагає нових підходів до водопостачання, опалення, безпеки та ін.). Однак все це зазвичай нагадує просте вдосконалення, аніж якісь принципово нові винаходи.

Очевидно, що попит на справжні інновації є тоді, коли бізнес не має простіших шляхів для зростання. Враховуючи докризові шалені темпи зростання ринку нерухомості у нашій країні, стає очевидним, що займатися якимись винаходами та їхнім впровадженням у житловому будівництві просто безглуздо. Адже, як відомо, новітні технології завжди дорожчі за традиційні і при цьому більш ризиковані. Вітчизняні споживачі не зацікавлені у ще одному аргументі для подорожчання нерухомості: у передових країнах застосовують інші технології, але у них є більше фінансових можливостей впровадження цих ноу-хау. Наш типовий споживач буде неспроможний заплатити за все, що буде в цій оселі. Тому треба триматися золоті середини.

Певною мірою консерватизм будівельної галузі може сприяти прогресу в містобудуванні. Інноваційність у будівництві справедливо асоціюється із збільшенням поверховості споруд. Але це не ідеальний і не безальтернативний напрям розвитку. Оптимальними як для компаній, так і для покупців є споруди у 4-6 поверхів. Житло при цьому виходить дешевшим, ніж у висотках. Адже щоб забезпечити водопостачання, тепло, пожежну безпеку та інші потреби у багатоповерхівках, доводиться застосовувати дорожчі технології, ніж у низькоповерхових будівлях. При цьому в обох випадках вдасться поселити майже однакову кількість людей. Бо за нинішніми нормативами територія навколо «свічки» має відводитися для інфраструктурних об'єктів — медичних закладів, шкіл, дитсадків,

крамниць та ін. І нарешті, не дивина, що життя у невеликому сучасному будинку буде більш комфортним, ніж на 20-му поверсі. Така забудова можлива лише на значній території, приміром, окремого мікрорайону. У великих містах ж сьогодні відбувається переважно точкова забудова. Важливо те, що напрямок будівельних інновацій (чи навіть сама потреба у них) може суттєво відрізнятись в залежності від того, чи місто розбудовується у висоту, чи в ширину.

Ще один аспект визначення інноваційних точок зростання у будельній галузі – це підвищення екологічності та енергоефективності експлуатації житла. Адже ситуація з енергоносіями потребує інвестицій, які дозволять заощаджувати на енергії.